

DÖRT KAVRAM, DÖRT FAZİLET

Eûzübillahimineşşeytânirracîm.

Bismillâhirrahmânirrahîm.

el-Hamdü lillahi Rabbi'l-âlemîn. Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîhi alâ külli hâlin ve fî külli hîn. es-Salâtü ve's-selâmu alâ seyyidinâ Muhammedin ve alâ âlihî ve sahibihî ve men tebi'ahû bi-ihsânin ecmaîn. Emmâ ba'd: Fe-kâle Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem:

E lâ uhbiruküm bi'l-mü'min. Men eminehu'n-nâsü alâ emvâlihim ve enfüsihim. Ve'l-müslimü men selime'l-müslimûne min lisânihî ve yedihî. Ve'l-mücâhidü men câhede nefsehû fî tâatillah ve'l-muhâciru men hecera'l-hatâyâ ve'z-zünûbe.

Bu hadîs-i şerîfi Fudâle b. Ubeyd'den İbn Hibbân, Hakîm ve Taberânî rivayet etmişler.

a. Mümin, Müslüman, Mücahit ve Muhacir

Peygamber Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem bir uyarı kelimesi ile başlıyor;

E lâ, "Gözünüzü açın, dikkat edin, dikkatinizi toplayın" mânasına. Uhbiruküm. "Size

haber veriyorum, bildiriyorum." Bi'l-mü'mini.
"Mü'mini bildiriyorum."

Yani mü'min kimdir size onu anlatacağım, dikkat edin, dikkatinizi toplayın, şimdi mü'mini size anlatacağım demek.

Mü'min bizim bildiğimiz anlamı, yaygın anlamı imana gelmiş insan; Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, âhiret gününe, kadere inanmış insan. Kelimeteyn-i şehâdeteyni getiriyor, eşhedü en lâ ilahe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühû ve resûlüh diyor mü'min oluyor insan, bu.

Ama Peygamber Efendimiz bunu bir başka yönden tarif ediyor;

Men eminehu'n-nâsü alâ emvâlihîm ve enfüsihîm. "İnsanların mallarına ve kendi canlarına bekçi koyabilecekleri, güvenecekleri insan."

"Bu adamdan benim malıma zarar gelmez, bu adamdan benim canıma zarar gelmez." diye güven duyacağı insan.

Şimdi burada bir edebî sanat da var, iman kelimesi, âmene-yü'minü kelimesi köken olarak emniyet, emine kökünden geliyor. Ama anlam tamamen farklı, inanmak demek. Ama

bu tarafta tarif ederken Peygamber Efendimiz yine güvenilirliği tarif ediyor. Yani kelimenin çıkış kökenini bahis konusu ederek sanatlı bir şey yapıyor. Kelimenin lügat anlamından faydalanarak açıklama yolunu tutuyor. İnanmış olan insana insanlar [güvenmesi lazım, güvenebilmesi lazım.]...

Belki bana bir zarar verir, ben bununla yolculuk yapmayayım. Veyahut ben bu adamı dükkanımın kasasına oturtmayayım, belki kasadan çalar, belki hesapları yanlış yapar. Güvenilmezse o zaman elbette iyi bir insan değil, iyi bir müslüman değil. İyi bir müslüman öyle yapmaz. Onun korktuğu şeyleri yapacak insan değildir inanmış bir insan. O bakımdan tarif yine çok uygun bir şey.

O halde bizler mü'minler olarak sadece eşhedü en lâ ilahe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühû ve resûlüh demekle yetinmeyelim, kendimizi o ahlak seviyesine getirmeye, herkesin güvendiği, canını malını emniyet edebileceği kimse haline gelmeye çalışalım.

Tabii bir insanın eşhedü en lâ ilahe illallah demesi, lâ ilahe illallah demesi, o da çok sevap.

Onu da küçümsemiyoruz ama insanın müslüman olmasından, imana gelmesinden amaç nedir? Nereye götürmek istiyor Müslümanlık insanı? İslâm dini aldı çamurdan kurtardı beşeriyeti, insanlığı, nereye götürmek istiyor?

İnsân-ı kâmil yapmaya götürmek istiyor. İyi müslüman olursa insân-ı kâmil olacak, herkesin sevdiği, herkesin itimat ettiği insan olacak. Mesela işte Yunus Emre. Yunus Emre kuvvetli müslüman, tamam. Ama aynı zamanda herkes ne kadar seviyor. İşte Mevlana gibi.

Bu şekilde nükteli anlatımlara devam ediyor Peygamber Efendimiz. İkinci [tarifi;]

Ve'l-müslimü men selime'l-müslimûne min lisânihî ve yedihî.

Müslim de ne demek?

İslâm'a girmiş olan insan demek.

Esleme-yüslimü-islâmen. Müslim kelimesi bu kökten geliyor, onun ism-i fâil sîgası. Yani lügat anlamı olarak islâm olmuş kimse demek ama burada yine tarif kelimenin kökenine ine-

rek [yapılmış.] Onun kökeni de selime kökeninden, selamet kökeninden geliyor. Selamet kökeninden geliyor islâm kelimesi.

Bu sefer yine kökenindeki mâna ile tarif ediyor; "Müslüman da öteki insanların, müslümanların dilinden, elinden zarar görmedikleri, selamette oldukları insandır." buyuruyor.

Evet, demek ki iyi bir müslüman olmak için dilimizle kimseyi incitmeyeceğiz, elimizle kimseyi dövmeyeceğiz. Acıtmayacağız, vurmuyacağız, üzmeyeceğiz. Böylece sulh ve sükun içinde tatlı dilli, güzel sözlü, güzel hareketli bir insan çıkıyor karşımıza, toplumda böyle yaşayan bir insan.

Yine devam ediyor tarife. Kelime tariflerinden bize nelerle, ne yaparak iyi insan olunacağını, iyi insan olmanın şeylerini gösteriyor.

el-Mücâhid.

Mücahit ne demek?

Kılıcını, silahını, atını, devesini alıp düşmanla savaşmaya giden insan, cihat eden insan demek. Ama burada tarifte diyor ki:

el-mücâhidü men câhede nefsehû fî tâatillah. "Allah'ın emirlerini tutacağım diye nefsiyle cihat eden kimsedir mücahit." diyor.

Evet, insanın içinde nefsi cihat edilecek bir varlık. Çünkü insanın nefsi tembeldir, rahatını sever. Allah'ın emirlerini yapmak gerektiği zaman, yapacağı zaman tembellenir.

Hadi kalk sabah namazına, kalk çok sevap, kalk.

Ya uykumu alamadım, gece geç yattım, bilmem ne filan, nefsi kalkmak istemez. Abdest alacağım şimdi soğuk moğuk.

Cebinden bak çıkart, Allah zekâtı farz kılmış, şu fakire para ver.

Ya ben o parayı nelerle kazandım bilmem ne, nefis vermek istemiyor parayı, dursun orada.

Ya Allah sana bu kadarını vermiş, şunun birazını da şu kardeşine ver, şunun da karnı doysun.

Vermek istemiyor nefis.

İşte hacca gitmen lazım, sen para kazanmışsın zengin olmuşsun, hacca gitmek gerekir beyefendi.

Ya şimdi Hocam, ileride gideriz bakalım.

Nefsi istemiyor.

İnsanın nefsi, canı neyi ister neyi istemez?

İnsanın canı keyifli eğlenceli şeyleri ister, günah olsa bile aldırılmaz.

Ya felekten bu gece bir gün çalıverelim yani, Allah affeder.

Bir de duymuşlardır, Allah Gafurdur Rahimdir diye duymuşlar, hocalar çok söylemiş.

Allah Gafurdur, Rahimdir, yahu bu gece de bizi affetsin.

Yahu nereye gidiyorsun, gazinoda, barda pavyonda ne işin var senin?

Ya işte arkadaşlar çağırdılar.

Canı da istiyor. Günahlar tatlıdır, günahları insan canı seve seve, isteye isteye yapıyor. Zorlamayla yapılmıyor günahlar. Hatta yapılmasın diye zorladığın halde, çektiğin halde gene günaha gidiyor insanlar.

Demek ki o zaman bu nefisle çarpışmak, nefsin karşısında direnmek lazım. İradesinin kuvvetli olması lazım insanın. İşte asıl savaşçı bu diyor.

Sen kendi arzularınla savaşabiliyor musun? Kendi tembelliğinle, kendi kötü huylarınla, kendi içindeki gevşekliklerle, olumsuzluklarla

savaşabiliyor musun? Allah'ın iyi bir kul olacağım, emrini tutacağım, ibadet ve tâat yapacağım [diye]?

İşte asıl cihat bu diyor.

Çok değişik manzaralar açıyor önümüze bu tarifler. Yani bizim alıştığımız mücahit eline silahı alacak, oku alacak, atına binecek, dıgıdık dıgıdık düşmana saldıracak, şu kadar düşmanı öldürecek... Burada öyle bir tarif yapmıyor, aksine çok değişik bir yönden anlatıyor, kendi kendinle çarpışmanı söylüyor.

Niye ben kendimle çarpışayım?

E çünkü senin içinde kötü duygular var. Kötü duyguları yapmak istiyorsun. Mesela uyuşturucu, sağlığa çok zararlı, zehir. Onun için beyaz zehir diyorlar uyuşturucuya, bir adı da beyaz zehir. Ama az alındığı zaman herhalde biraz böyle uyuşturmasından dolayı insana güzel hayaller göstertiyor filan. Adam ona para verip alıyor, onu kullanıyor. Yapma etme, yalvarma yakarma para etmiyor. Tabii uyuşturucuyu kullana kullana, sonunda da bakıyorsun 30 yaşında çöküyor, hastaneye zincire bağlıyorlar derken çırpına çırpına ölüyor.

E ben sana başından demedim mi ya?

E o kadar engellemeye çalıştık, işte gittin kahveden şuradan buradan alıştın bu kötü şeye, bak sonunda gençliğin mahvoldu, hayatın söndü.

Demek ki insanın kendi yanlışlıkları ile mücadele etmesi lazım. Kendi yanlışlıklarınla savaş.

Herkes kendi yanlışı ile savaşa bu ne demek?

Düşman da kendi yanlışı ile savaşacak, o zaman sana saldırmayacak.

Haksız yere saldırıyor, senin ülkeneye ne diye saldırıyor?

Avustralya'da bana birisi nerelisin diye sordu. Çanakkaleliyim dedim anlamadı, Gelibolu'ya yakın dedim. Gallipoli diye Gelibolu'yu biliyorlar çünkü Çanakkale'ye İngiliz çıkartma yaptı, orada Çanakkale Savaşları oldu malum biliyorsunuz. Gelibolu'ya yakın deyince;

"Ha!.." dedi, "Siz benim dedemi öldürdünüz!" dedi.

Avustralya'da!

"Siz benim dedemi öldürdünüz" dedi, ben de güldüm, dedim ki;

"Avustralya neresi, Türkiye neresi, dedenin orada ne işi vardı? Ne diye gitti oraya?" dedim.

O da güldü, haklısın dedi. Bizi İngilizler kandırdı dedi. Kendisini İngiliz saymıyor demek ki tam. Bizi İngilizler kandırdı, topladı götürdü oraya dedi. Dedenin ne işi vardı orada dedim, sustu bir şey diyemedi.

Ne arıyorsun?

Saldırıyor.

Bir şey daha anlatayım, hayret edeceğiniz bir şey. Hatırınızda kalsın ve her yerde söyleyin.

Gelibolu savaşlarının yıldönümlerinde konuşmalar yapıyorlarmış orada. Arkadaşlar orada dinlemişler. Bir savaşçıyı, yaşlı bir adamı konuşturmuşlar Gelibolu hatıralarını anlatıyor. Çünkü azaldı artık o insanlar. Onu bulmuşlar televizyoncular kameralar önünde konuşturuyorlar, sesini alıyorlar.

Ne demiş biliyor musunuz?

"Biz Gelibolu'da dünyanın en asil milleti ile çarpıştık. Çok yanıştık. Bizim şeyimiz yanıştı. Çok iyi insanları, faziletli insanları orada

öldürdük. Yaralıları omuzlarına alıp hastaneye götürüyorlardı." demiş.

Faziletlerini anlatmış yani böyle şeylerin. Dünyanın en edepli, terbiyeli, faziletli, yüksek duygulu insanlarıydı demiş.

Evet, demek ki savaşçıyı da Peygamber Efendimiz kendi kötü duyguları ile savaşan diye tarif ediyor.

Etti üç tane ilginç tarif. Geri döneceğim yeni gelenler için.

Sonuncu, dördüncü bu:

Ve'l-muhâciru men hecera'l-hatâyâ ve'z-zünûbe.

Muhacir?

Muhaciri de değişik tarif ediyor Peygamber Efendimiz. Muhacir aslında, Bulgaristan'dan muhacir Türkiye'ye geliyor.

Neden?

Bulgarlar zulüm yapıyor, onun için geliyor. Biz de ona bir yer gösteriyoruz Türkiye'de, gel sen bu köyde al sana şu kadar dönüm arazi veriyoruz, burada otur bari. Bulgarlardan kurtuldun çok şükür filan diyoruz

Muhacir göçmen, oradan buraya göçmüş.

Peygamber Efendimiz böyle tarif etmiyor. Muhacir, el-muhâcir diyor, yani asıl muhacir demek. Böyle belirlilik şeyi [el takısı] ile söylüyor.

Men hecera'l-hatâyâ ve'z-zünûbe. "Hatalardan, günahlardan hicret eden insandır."

Kendi hatalarından, günahlarından, yanlışlıklarından hicret edip ayrılan insandır. Kötü alışkanlıklarından ayrılan insandır.

Böylece dört tarifi bir daha şey yapalım.

Mü'min kimdir?

Mü'min insanların kendisine güvendiği, "Canıma, malıma bundan zarar gelmez." dediği insandır.

Müslüman kimdir?

Müslüman dilinden ve elinden öteki insanların selamette olduğu, zarar görmediği kimsedir.

Mücahit, savaşçı kimdir?

Kendisinin nefsi ile savaşan, kendi içindeki kötü duyguların kaynağı ile çarpışan kimsedir.

Muhacir kimdir?

Muhacir kötü duygulardan, kötü alışkanlıklardan ayrılıp iyi alışkanlıklara gelen kimse-
dir.

Çok güzel, şahane! Şahane tarifler ve çok güzel hedefler gösteriyor bize Peygamber Efendimiz.

Ne çıkartacağız ders olarak?

Bir kere güvenilir insan olacağız, kimseye hıyanet etmeyeceğiz. Kimsenin malını mülkünü almayacağız, kimsenin canına malına kastetmeyeceğiz. Bir, güvenilirlik. İki, elimizle dilimizle kimseye zarar vermeyeceğiz, incitmeyeceğiz.

Elle incitmek nasıl olur?

Burnunun üstüne bir yumruk vurursun, burnu kanar; al sana elle incitme. Arkasına bir tane tekme atarsın, al sana işte ayakla incitme.

Dille incitme nasıl olur?

Ağır söz söylersin, kalbini kırarsın, bir daha seninle konuşmuyorum der kalkar gider.

Müslüman böyle olmayacak. Elinden dilinden başkasını üzmeyecek, zarar vermeyecek.

Savaşçı?

Savaşçı savaşırsa kendi içindeki kötü duygularla savaşan kimse.

Hicret eden muhacir?

Muhacir de kötü huyları bırakan, iyi huylara gelen kimse.

Bunları yapacağız.

Allahu Teâlâ hazretleri Ramazan'da epeyce kolaylaştırdı, yapabildi pek çok kimse. Sigara içenler içmedi oruç tutuyoruz diye. Kahveye şuraya buraya gidenler gitmediler. Bizim Türkiye'de bir komşu vardı, meyhaneci idi, Ramazan'da meyhaneyi kapatıyordu. Ama Ramazan'dan sonra gene açıyordu. Yani Ramazan'da bayağı güzel şeyler oluyor da inşallah biz güzellikleri koruruz, Ramazan'dan sonra durumu eski hale getirmeyiz. Kötülüklerden hicret ederiz, iyi müslüman oluruz. Veya dinleyenler, bunları sonra başkaları da dinleyecek...

b. Kötülüğe Karşı İyilik

İkinci hadîs-i şerîf:

E lâ uhbiruküm bi-hayri ehli'd-dünyâ ve'l-âhireti ve hayri'l-ameli fi'd-dünyâ. Men vasale

men kata'ahû ve men a'tâ men hamehû ve men afâ ammen zalemehû.

Bu hadîs-i şerîfin pek çok rivayeti var.

Diyor ki Peygamber Efendimiz:

"Ben size dikkat edin, beni can kulağıyla dinleyin, çok dikkatinizi toplayın..." Bi-hayri ehli'd-dünyâ. "Dünyanın en hayırlı insanını..." Ve'l-âhireti. "Âhiretin de."

Dünyanın da âhiretin de en hayırlı insanını haber vereceğim.

Başka?

Ve hayri'l-ameli. "Yapılan iyi işlerin de en hayırlısını size haber vereceğim."

Bak, dikkat edin, dikkatli dinleyin diyor.

Şimdi bakalım, dinleyelim neymiş en hayırlı iş, âmâl-i sâlihanın en hayırlısı hangisiymiş?

Men vasale men kata'ahû. "Küsene darılana giden."

Kendisi ile ilgiyi kesene yine ahbablığını devam ettiren, darılmayan giden. Bunu yapıyor muyuz yapamıyor muyuz, ölçelim kendimizi. Ama böyle yaparsak çok iyi. Çünkü dargınlıklar kalkacak, toplum muhabbetli bir toplum olacak. Aile muhabbetli bir aile olacak. O

ona dargın o ona dargın, o ona küs, yıllarca görüşmüyorlar, yolda birbirlerini gördükleri zaman yollarını değiştiriyorlar filan. Bir.

Ve men a'tâ men haramehû. "Kendisine vermeyene, istediği zaman vermemiş ama bu veriyor."

Vermeyene veren, küsene giden.

Ve men afâ ammen zalemehû. "Kendisine zulmedene, haksızlık edene de karşılık vermiyor da affediyor."

Hadi affettim seni diyor. Affeden.

Demek ki bunlar en kıymetli işlermiş, en sevaplı işlermiş. Ve bunları yapan insan da hem dünyada hem âhirette insanların en hayırlısıymış.

Bir daha hatırlayalım:

Küsene gidiyor, ilgiyi kesene gidiyor. Yani mukabele etmiyor, "Sen küsersen ben de küserim! Sen gelmezsen ben de gelmem! Cehennem kadar yolun var!" demiyor, iş şey olsun diye Allah'ın rızasını kazanmak için gidiyor.

Sonra?

Vermeyene veriyor. "Sen bana, bir ara bir borca düşmüştüm de, bir sıkıntım olmuştu da

senden bir borç istemiştim, vardı vermedin." Veyahut "Senin şu makineni bana birazcık lazım olmuştu verir misin demiştim de vermedin. şimdi gelmişsin benden benimkini istiyorsun. Vermem!" Öyle değil. Vermeyene veriyor. Yani kötü muamele etmiş bir kimse şartlar değişip de o aynı duruma düşünce karşısında, tamam fırsatı yakaladım diye tepelemiyor, aksine iyi davranıyor, vermeyene veriyor.

Sonra?

Men afâ ammen zalemehû. "Kendisine zulmedenini de affediyor."

Zulmetmek ne demek?

Zulmetmek o kadar geniş bir kavram ki haksız yapılan her iş zulümdür. Yani illa böyle seni yere yatırarak, ille göğsünün üstüne çökecek, ille gırtladıına bastırarak; zulüm ille bu değil. Küçük bir haksızlık yapsa da zulümdür. Yani haklı davranmamak, haksız davranmak. Zulüm adaletin zıttı bir kavram. Haksız davranmak demek. Sana haksızlık yapanı affetmen demek.

"Ama haksızlık yaptı hocam!"

Allah için affet. Allah için affet, Allahu Teâlâ hazretleri de seni sevsin.

Bunlar olduğu zaman ne olur?

Kan davaları biter, rekabetler, komşular arasındaki kavgalar biter, insanların düşmanlıkları söner.

Çünkü bunlar kötülükleri söndürücü, güzel davranışlar. Böyle yaptığın zaman toplum hayırlı bir toplum olur. Aksi olduğu zaman toplum birbirlerine düşman olan insanlardan kurulmuş, toplu gibi görünen ama darmadağın, kuvvetli gibi görünen ama perişan, bir fırsat oldu mu birbirini yiyecek insanlardan oluşmuş bir kalabalık. Bunların bakma sen böyle derli toplu göründüğüne, bunların hepsi birbirine düşman, hepsi birbirine hasım. Fırsat oldu mu birbirlerini çiğ çiğ yerler bunlar, fırına sokup pişirmeye bile lüzum görmezler. Çatır çutur kemiklerini bile ayırmazlar yerler.

Evet, bu da İslâm'ı gösteriyor, işte İslâm böyle. Bu dedelerimizin bir sözü vardır. Bunları iyi öğrendiği için dedelerimiz bizim anlayacağımız gibi atasözleri söylemişler. Oradan halk da onları benimsemiş.

"Kötülüğe kötülükle muamele etmek her kişinin kârı."

Birisi kötülük yaptı mı sen de ona kötülük yapıyorsun, herkes böyle yapar. O bana yaptı, ben de ona yapıyorum.

"Kötülüğe kötülükle mukabele, kötülüğe kötülükle karşılık vermek her kişinin kârı."

Kâr iş demek. Herkesin işi bu, kötülüğe kötülükle karşılık verirler. Kötü söz söylese ben de senin der, vurursa ben de sana vururum der, o bana yaptı ben de ona yaparım der. O benim harmanını yaktı ben de gidip onun harmanını tutuşturacağım der. O benim koyunlarımı şey yaptı ben de böyle yapacağım. Yani mukabele. Kötülüğe kötülükle karşılık vermek herkesin işi. Bu böyle oluyor zaten, köylerde şehirlerde her yerde böyle oluyor.

"Ama kötülüğe iyilikle karşılık vermek, kötülüğü iyilikle karşılamak er kişinin kârı."

Bunu herkes yapamaz. Her kişi yapamaz bunu, er kişi yapar.

Er kişi ne demek?

Mert adam demek, sağlam adam demek. Er kişi yapar bunu. Öyle er kişi olamamış, karakterersiz insanlar yapamaz, karakteri zayıf insanlar yapamaz. Onlar içlerindeki duygulara esir olurlar.

Ben küçükken hatırlıyorum bizim köyde, bir çeşme başının üstünde, köyün kenarında bir ara yerde arkadaşın bahçesi vardı. Oraya arkadaşın bahçesine meyveler filan yiyelim diye gittik. Sonra baktık ki bir de ne görelim! Birisi hızlı hızlı gidiyor. Elini cebine sokmuş, eli cebinde telaşlı gidiyor. Bağırarak, ismini söyledik, şimdi söylemeyeyim ismini çünkü bu şeyler kayda geçiyor sonra giderler her yerden her yere. Duymadı, gitti.

Meğerse nereye gidiyormuş?

Yani meğersem bizim onu yakalayıp bağlamamız lazımmış daha. Seslenmek değil [bağlamamız lazımmış]. Akşam öğrendik ki o ara yol kestirme, ana yolun ön tarafına çıkıyor. Biraz bayırlı filan dereden geçiyor öbür tarafa kestirmeye çıkıyor. Birisinin köydeki bir düşmanın köyden hareket ettiğini görmüş. Ata bindi, yükleri yükledi gidiyor. Tamam, bu atla yoldan gidecek. Yolunu kesmiş, pusuya yatmış, sopayla kafasını parçalamış. Ölmedi ama ötekisi de. Ötekisi de ölmedi, yani öldüresiye vurmuş da artık öldü sanıp öyle bırakmış. Ötekisi de dokuz canlı Tireliymiş, o da ölmedi sonradan gene ayağa kalktı.

Yani düşmanlıklar böyle oluyor. Düşmanlıklar cinayetlere götürüyor, cinayetler karşı cinayetlere götürüyor toplumlar mahvoluyor.

c. Zikrin Gücü

Ve üçüncü hadîs-i şerîfle konumuzu tamamlıyoruz. Bu da bu akşamdan sizlere, dinleyici kardeşlerimize hatıra olsun. Burada dinleyenler de şeriti [bant kaydını] dinleyenler de yapsınlar.

Efendimiz buyuruyor ki:

E lâ uhbiruküm bi-efdali ehli'l-ardi amelen yevme'l-kıyâmeti. Racülün yekûlü külle yevmin miete merratin muhlisan lâ ilâhe illallahu vahdehû lâ şerîke leh. İlla men zâde aleyhi.

Sahabeden Abdullah b. Mesud diye Kur'an'ı çok iyi bilen bir mübarek sahabe var, rıdvânullahi aleyhim ecmaîn. Abdullah b. Mesud meşhur, dört meşhur Abdullah'tan birisi bu. O naklediyor ki Peygamber Efendimiz şöyle buyurmuş:

E lâ uhbiruküm. "Bakın aklınızı başınıza toplayın, beni can kulağıyla dinleyin. Dikkat, size bir şey haber veriyorum."

Yine uyarıp öyle söylüyor Peygamber Efendimiz. Önemli olduğu için uyarıp söylüyor.

E lâ uhbiruküm bi-efdali ehli'l-ardi amelen yevme'l-kıyâmeti.

Kıyamet gününde insanların hesapları görülmeyecek mi?

Görülecek.

Terazide tartılmayacak mı?

Tartılacak.

Bazı işlerin sevabı çok, bazısının az, bazısının daha çok değil mi?

Daha çok.

Âhirette en sevaplı, en üstün iş hangisidir?

"Yani âhirette en faziletli iş hangisidir, onu haber veriyorum. Yeryüzü ahâlisinin yani insanların kıyamet gününde ibadet ve yaptıkları hayırlar yönünden yaptıklarının en faziletlisini haber veriyorum size. Dikkat, gözünüzü açın!" diyor Peygamber Efendimiz.

Acaba zor bir şey mi?

Acaba yapamayacağımız zor bir şey mi?

Değil.

Racülün. "Bir adam ki..." Yekûlü külle yevmin. "Her gün söylüyor..." Miete merratin. "100 defa." Muhlisan. "İhlasla, cân-ı gönülden

inanarak, sağlam bir kanaatle günde 100 defa söylüyor şu sözü."

Acaba zor bir söz mü?

Değil.

Lâ ilâhe illallahu vahdehû lâ şerîke leh. Lâ ilâhe illallahu vahdehû lâ şerîke leh. Lâ ilâhe illallahu vahdehû lâ şerîke leh... 100 defa bunu söyledi mi çok sevap olduğunu bildiriyor Peygamber Efendimiz. Yani bunun sevabı çok olduğundan adam da öteki insanlardan yükselecek, daha yükseğe çıkacak.

İllâ men zâde aleyhi.

Ama ondan daha ileride olanlar olabilir mi?

Olabilir, daha çok çekmişse o daha yukarı çıkar. Yani yüzden fazla çeken daha çok sevap alır, üste çıkar diyor. Bu da zikrin sevabını gösteriyor. Zikir çok sevap.

Peki bu zikrin anlamı ne?

Lâ ilâhe illallahu vahdehû lâ şerîke leh ne demek?

Tevhid bu.

Lâ ilâhe illallah, Allah'tan başka ilah yok demek. Lâ ilâhe illallah, Allah'tan başka ilah yok. Vahdehû. Bir daha tekrar ediyoruz yok

dedikten sonra, O bir tektir, bir tanedir. Lâ şerîke lehû. Ortağı da yoktur.

Elhamdülillah alâ nimeti'l-İslâm. Çok şükür Allah bizi müslüman etmiş.

Kıymetini bilip de müslümanca yaşamayı Allah nasip etsin.

el-Fatiha.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

25.12.2000

[Bütün GURBET SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

